

Στις 14 Αυγούστου 2015 ψηφίστηκε στη Βουλή ο Νόμος 4336/2015 «**Συνταξιοδοτικές διατάξεις – Κύρωση του Σχεδίου Σύμβασης Οικονομικής Ενίσχυσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (Ε.Μ.Σ.) και ρυθμίσεις για την υλοποίηση της Συμφωνίας Χρηματοδότησης**», ο οποίος περιέχει σημαντικές φορολογικές διατάξεις καθώς και δεσμεύσεις της Κυβέρνησης για λήψη επιπλέον φορολογικών μέτρων για την υλοποίηση της Συμφωνίας, οι σημαντικότερες εκ των οποίων συνοψίζονται παρακάτω.

Μέρος Ι – Ψηφισθέντα φορολογικά μέτρα

Α. Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος

Αύξηση προκαταβολής από το έτος 2014

- Διασαφηνίζεται ότι η αύξηση στο 100% της προκαταβολής φόρου εισοδήματος ισχύει για τα κέρδη που αποκτήθηκαν στο φορολογικό έτος 2014 από τις κεφαλαιουχικές εταιρείες (ΑΕ, ΕΠΕ, ΙΚΕ) αλλά και από προσωπικές εταιρείες, μη κερδοσκοπικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, αστικές εταιρείες και κοινοπραξίες προσωπικών εταιρειών.
- Ορίζεται ότι η προκαταβολή φόρου εισοδήματος για τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν φυσικά πρόσωπα από 1^η Ιανουαρίου 2016 και μετά αυξάνεται στο 100%.

Για το φορολογικό έτος 2015, ο συντελεστής της προκαταβολής φόρου ορίζεται στο 75%.

Κατάργηση της υποχρέωσης προκαταβολής φόρου 26% για την έκπτωση ορισμένων δαπανών

- Καταργείται η υποχρέωση πληρωμής παρακρατούμενου φόρου 26% ως κριτήριο για την έκπτωση των δαπανών που πραγματοποιούνται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που είναι φορολογικοί κάτοικοι σε κράτη μη συνεργάσιμα και σε κράτη με προνομιακό φορολογικό καθεστώς.

Οι εν λόγω δαπάνες θα εκπίπτουν εφόσον ο φορολογούμενος αποδείξει ότι αφορούν πραγματικές και συνήθεις συναλλαγές και δεν έχουν ως σκοπό τη φοροαποφυγή ή τη φοροδιαφυγή, δηλαδή η διάταξη επανέρχεται στην προϊσχύουσα μορφή της, όπως ίσχυε πριν την τροποποίηση που επήλθε με το Ν. 4321/2015.

Μείωση δόσεων καταβολής φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων έτους 2014

- Για δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων που αφορούν στο φορολογικό έτος 2014 και υποβάλλονται από 14 Αυγούστου 2015 έως 20 Αυγούστου 2015, η καταβολή του φόρου εισοδήματος θα πραγματοποιηθεί σε 5 ισόποσες δόσεις αντί 8 που ίσχυε μέχρι σήμερα.

Κατάργηση εκπτώσεων από το φορολογικό έτος 2015 και μετά

- Από το φορολογικό έτος 2015 και μετά καταργείται η έκπτωση 2% στην εφάπαξ πληρωμή του φόρου εισοδήματος και των λοιπών συμβεβαιούμενων οφειλών τόσο των νομικών όσο και των φυσικών προσώπων.

B. ΦΠΑ

ΦΠΑ στα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια

- Τροποποιείται η διάταξη σχετικά με την απαλλαγή των υπηρεσιών εκπαίδευσης από το ΦΠΑ από 20 Ιουλίου 2015 και μετά. Πιο συγκεκριμένα, απαλλάσσονται από το ΦΠΑ οι υπηρεσίες εκπαίδευσης που παρέχονται από ιδιωτικούς οργανισμούς μόνο υπό συγκεκριμένες αυστηρές προϋποθέσεις (π.χ. μη συστηματική επιδίωξη κέρδους, διοίκηση και διαχείριση των εν λόγω οργανισμών αμισθί κλπ.), με εξαίρεση την προσχολική εκπαίδευση.

Συνεπώς, οι υπηρεσίες εκπαίδευσης που παρέχονται από ιδιωτικά εκπαιδευτήρια, από φροντιστήρια όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης, κέντρα ξένων γλωσσών και ηλεκτρονικών υπολογιστών υπάγονται πλέον στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ εφόσον δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της απαλλαγής.

Σταδιακή κατάργηση μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ

- Η κατάργηση των μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ ξεκινά από 1^η Οκτωβρίου 2015 για ορισμένα νησιά με σκοπό από 1^η Ιανουαρίου 2017 να μην ισχύουν οι μειωμένοι συντελεστές ΦΠΑ στα ελληνικά νησιά.

Τροποποίηση του χρόνου δήλωσης του διακανονισμού των εκπτώσεων

- Οι διακανονισμοί που αφορούν εκπτώσεις που διενεργήθηκαν σε μια διαχειριστική περίοδο θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στη δήλωση ΦΠΑ που υποβάλλεται το αργότερο έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα του 4^{ου} μήνα (αντί του 7^{ου} μήνα που ίσχυε σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις) που ακολουθεί τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου.

Γ. ΕΝΦΙΑ

Εκκαθαριστικά ΕΝΦΙΑ 2015

- Διευκρινίζεται ότι τα εκκαθαριστικά σημειώματα του ΕΝΦΙΑ του έτους 2015 θα εκδοθούν έως την 26^η Οκτωβρίου 2015.

Η πρώτη δόση θα πρέπει να καταβληθεί έως την 30^η Οκτωβρίου 2015 ενώ η τελευταία έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Φεβρουαρίου 2016.

Διατήρηση έκπτωσης κενών και μη ηλεκτροδοτούμενων ακινήτων

- Η έκπτωση 20% στα κενά και μη ηλεκτροδοτούμενα ακίνητα εξακολουθεί να ισχύει και για το έτος 2015.

Δ. Φορολογία πλοίων

Διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του φόρου χωρητικότητας πλοίων (tonnage tax)

- Επέκταση της εφαρμογής του φόρου χωρητικότητας που επιβάλλεται σε ορισμένες κατηγορίες πλοίων με ελληνική σημαία (επαγγελματικά πλοία, πλοία αναψυχής, επιβατηγά και οχηματαγωγά πλοία, κλπ.) και σε πλοία με σημαία κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου με εξάντληση κάθε υποχρέωσης των πλοιοκτητών από το φόρο εισοδήματος επί των εισοδημάτων από τη σχετική δραστηριότητα.

Η διάταξη αυτή εξισώνει τον χειρισμό για την κατηγορία αυτή πλοίων ύστερα από σχετική έγκληση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ευνοϊκά διακριτική μεταχείριση των πλοίων με ελληνική σημαία.

Η παραπάνω διάταξη ισχύει για υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών που παρέχονται από την 1^η Ιανουαρίου 2015 και μετά.

**Αύξηση
συντελεστών φόρου
χωρητικότητας και
ειδικής εισφοράς
Ν. 29/1975**

**Παράταση της
ετήσιας εισφοράς
επί του εισαγόμενου
συναλλάγματος των
εταιρειών του
άρθρου 25 του
Ν. 27/1975 και
αύξηση των
σχετικών
συντελεστών για
την περίοδο 2016-
2019**

**Επανεξέταση
φορολογικών
απαλλαγών
ναυτιλίας**

- Οι συντελεστές του φόρου χωρητικότητας και της ειδικής εισφοράς των πλοίων ελληνικών συμφερόντων με ξένη σημαία τα οποία είναι συμβεβλημένα ασφαλιστικώς με το NAT προσαυξάνονται κατά 4% ετησίως για την περίοδο 2016-2020.
- Παρατείνεται για ακόμη 4 έτη η εισφορά του άρθρου 43 του Ν. 4111/2013 των εταιρειών του άρθρου 25 του Ν. 27/1975 επί του ετήσιου ποσού του συνολικού εισαγομένου και μετατρεπόμενου σε Ευρώ συναλλάγματος.
- Οι σχετικοί συντελεστές για την περίοδο 2016-2019 αναπροσαρμόζονται και διαμορφώνονται ως ακολούθως:

Ποσό ετήσιου συνολικού εισαγόμενου και μετατρεπόμενου σε ευρώ συναλλάγματος (ποσά σε USD)	Συντελεστής περιόδου 2016-2020	Συντελεστής περιόδου 2012-2015
• Έως 200.000	7%	5%
• 200.001 – 400.000	6%	4%
• Υπερβάλλον	5%	3%

- Ωστόσο, ασάφεια συνεχίζει να υπάρχει για το πού στοχεύει η περαιτέρω εξέταση/κατάργηση των φορολογικών απαλλαγών της ναυτιλίας που αναφέρεται στα μέτρα προς περαιτέρω υλοποίηση βάσει του Μνημονίου (βλέπε και κατωτέρω -- Μέρος II).

Μέρος II – Μελλοντικές φορολογικές μεταρρυθμίσεις στο πλαίσιο της υλοποίησης της Συμφωνίας Χρηματοδότησης – «Μνημόνιο για τριετές πρόγραμμα του Ε.Μ.Σ.»

Εκτός από τα παραπάνω μέτρα που εισήγαγε ο Ν. 4336/2015, η Κυβέρνηση έχει δεσμευτεί να προχωρήσει άμεσα και έως τις αρχές του 2016 στη θέσπιση σημαντικών φορολογικών μεταρρυθμίσεων (ΚΦΕ, ΚΦΔ, ΦΠΑ, κλπ.) για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής της φορολογικής νομοθεσίας και της είσπραξης των φόρων στο πλαίσιο της υλοποίησης της Συμφωνίας Χρηματοδότησης, οι σημαντικότερες εκ των οποίων συνοψίζονται παρακάτω. Πρέπει πάντως να επισημανθεί ότι πολλά από τα αναφερόμενα ζητήματα αναφέρονται πολύ επιγραμματικά χωρίς να προκύπτουν με σαφήνεια οι σχετικές προθέσεις.

A. Μεταρρυθμίσεις στη φορολογία εισοδήματος

- Ενσωμάτωση της εισφοράς αλληλεγγύης στον ΚΦΕ.

Το γεγονός αυτό φαίνεται να αναιρεί τον χαρακτηρισμό της ως «έκτακτη εισφορά» και να την καθιστά μόνιμη εισφορά επί των εισοδημάτων των φορολογουμένων, στην ουσία με την αύξηση των συντελεστών φορολογίας εισοδήματος.

- Επανεξέταση του πλαισίου της φορολογίας κεφαλαίου, με επεξεργασία του φορολογικού πλαισίου για τους φορείς συλλογικών επενδύσεων και τους συμμετέχοντες σε αυτούς.

- Αύξηση των συντελεστών στα εισοδήματα από ακίνητη περιουσία. Συγκεκριμένα, τα εν λόγω εισοδήματα ποσού έως 12.000 € θα φορολογούνται με συντελεστή 15% (από 11% που ισχύει σήμερα), ενώ τα αντίστοιχα εισοδήματα που ξεπερνούν το ποσό των 12.000 € θα φορολογούνται με συντελεστή 35% (από 33% που ισχύει σήμερα).
- Επανεξέταση της παρακράτησης φόρου που επιβάλλεται κατά την παροχή τεχνικών υπηρεσιών.
- Εκσυγχρονισμός των διατάξεων του ΚΦΕ για τις συγχωνεύσεις/εξαγορές και των λογαριασμών αποθεματικών των επιχειρήσεων.

Εδώ δεν είναι σαφές ποιός είναι ο στόχος αν και σε μεγάλο βαθμό μπορεί κανείς να αναμένει ενοποίηση των διατάξεων που σήμερα περιλαμβάνουν διαφορετικά μεταξύ τους πλαίσια (π.χ. Ν. 2166/1993, Ν.Δ. 1297/1972, Ν. 4172/2013).

- Έκδοση του συνόλου των Υπουργικών Αποφάσεων και Εγκυκλίων για την εφαρμογή του ΚΦΕ και ΚΦΔ έως το Μάρτιο του 2016.

B. Μεταρρυθμίσεις στο φόρο ακίνητης περιουσίας

- Εναρμόνιση των αντικειμενικών αξιών των ακινήτων με τις τιμές της αγοράς από 1^η Ιανουαρίου 2017 (με πιθανή αναπροσαρμογή των συντελεστών ΕΝΦΙΑ ώστε να ουδετεροποιηθεί η οποιαδήποτε δημοσιονομική επίπτωση).

Γ. Μέτρα για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής

Η δέσμευση της Κυβέρνησης για τη λήψη των κατάλληλων μέτρων για την αποτελεσματική και ουσιαστική καταπολέμηση της φοροδιαφυγής αποτελεί τη σημαντικότερη δέσμευσή της έναντι των δανειστών της και ταυτόχρονα ένα μεγάλο στοίχημα για την ίδια καθώς ανάλογες μεταρρυθμίσεις έχουν προαναγγελθεί και στο παρελθόν χωρίς, ωστόσο, σημαντικά αποτελέσματα.

- Το σχέδιο που αναμένεται να καταρτιστεί εντός του έτους για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει:
 - Τη διεύρυνση και τον εκσυγχρονισμό του ορισμού της «φορολογικής απάτης» και της φοροδιαφυγής σε όλους τους φόρους.
 - Τη θέσπιση νέων ποινικών νομικών διατάξεων για τη φοροδιαφυγή και την απάτη.
 - Τον εντοπισμό των μη δηλούμενων καταθέσεων μέσω ελέγχου των τραπεζικών συναλλαγών σε ημεδαπές και αλλοδαπές τράπεζες.
 - Τη θέσπιση προγράμματος εθελοντικής γνωστοποίησης αδήλωτων εισοδημάτων με την επιβολή των κατάλληλων κυρώσεων χωρίς όμως καμία αμνήστευση.

Πιθανώς εδώ να ακολουθηθούν μοντέλα εθελοντικής συμμόρφωσης άλλων χωρών, όπως π.χ. η Ιταλία.

- Την καθιέρωση Περιουσιολογίου.
- Την αποστολή αιτήματος προς τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. για την παροχή πληροφοριών σχετικά με την ιδιοκτησία και απόκτηση περιουσιακών στοιχείων από Έλληνες πολίτες.
- Τη δημιουργία βάσης δεδομένων για την παρακολούθηση των ισολογισμών των μητρικών και θυγατρικών επιχειρήσεων με σκοπό τη βελτίωση των κριτηρίων ανάλυσης κινδύνου αναφορικά με τις ενδοομιλικές συναλλαγές.
- Τον περαιτέρω εκσυγχρονισμό της φορολογικής διοίκησης με εμβάθυνση της ανεξαρτησίας της ΓΓΔΕ (που ήδη με τον παρόντα Νόμο αποκτά αρμοδιότητα στο ΣΔΟΕ).
- Μια σειρά από μέτρα στον τομέα της είσπραξης οφειλών, οι πρώτες δέσμες των οποίων ήδη περιλαμβάνονται στον παρόντα Νόμο.

www.pwc.gr

*Το κείμενο αποσκοπεί μόνο σε γενική ενημέρωση των ενδιαφερομένων και δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ως βάση για λήψη αποφάσεων. Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στην PwC:
Λεωφ. Κηφισίας 268,
15232 Χαλάνδρι
τηλ. +30 210 6874400*

© 2015 PricewaterhouseCoopers Business Solutions AE. Με επιφύλαξη όλων των νομίμων δικαιωμάτων.

Η επωνυμία 'PwC' αναφέρεται στην εταιρεία μέλος του δικτύου στην Ελλάδα, και σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να αναφέρεται στο δίκτυο των εταιρειών μελών της PwC. Κάθε εταιρεία μέλος αποτελεί μια ξεχωριστή νομική οντότητα. Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλούμε επισκεφθείτε το www.pwc.com/structure.